

ПОВИНИ

...ЕЖЕДНЕВЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ВЕСТНИК...

Д-РЪ Б. АСТАРДЖИЕВЪ—Варна
Специалистъ по кожните и венерически болести.
Приема ежедневно: дами отъ 1—3 слѣдъ обѣдъ
мъже отъ 6—8 слѣдъ обѣдъ.
ул. „Дунавъ“ № 6.

1-ва Бълг. Концесионирана фабрика за ютени издѣлия „КИРИЛЪ“
Анционерно Д-во — Варна.
За телеграми: „КИРИЛЪ“ Телефонъ № 331.
Съобщаваме на почитаемиѣ си г. г. клиенти, че инсталирането на собственото ни новопостроено фабрично здание въ гр. Варна е привършено и почнахме производството ни разни видове:
Зебла, чували и карпети (пътеки).
3—10 Отъ управлението на фабриката.

ВАРНЕНСКО ГРАДСКО ОБЩИНСКО УПРАВЛЕНИЕ.
ОБЯВЛЕНИЕ № 10,181
гр. Варна, 10 юни 1914 г.
Обявява се, че въ кметството на 18 юлий т. г. отъ 3—4 часа слѣдъ обѣдъ ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за доставка на разни прѣдпазители и други материали, нуждни за подържане електроразпрѣдѣлителната мръжа на града. Приблизителна стойност 10000 лева.
Залогъ 5%—500 лева въ банково удостоверение.
Конкурентитѣ трѣбва напълно да се съобразяватъ съ чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.
КМЕТСТВОТО.

Търговско Акц. Д-во „ДОВѢРИЕ“ Варна
Клонъ Балчикъ.
Основенъ капиталъ лева златни 300,000.
Извършва всѣкакви видъ операции — кредитни и търговски.
Отпуска заеми срѣщу лични гаранции, цѣнни книжа и стоки.
Скотира и инкасира търговски ефекти.
Приема срочни и безсрочни влогове.
СПЕЦИАЛНА СЛУЖБА за купуване и продаване на цѣнни книжа за чужда смѣтка.
ТЪРГОВСКИ ОТДѢЛЪ: Прѣдставлява и доставлява на фабрични цѣни и условия разни земледѣлчески, индустриални машини и оръдия отъ най-прочутитѣ английски и американски фабрики.
ДЕПОЗИТОРИ: на чудеснитѣ препарати **Шуфлай, Боголеумъ и Коро Нолеумъ**, необходими за всѣки земледѣлецъ и скотовъдецъ, за прѣдпазване добитѣка отъ мухи болести.
Депозитори сѣщо на всеизвѣстната фабрика **John Deere & Cie** за плугове и др.
Най-добритѣ прѣскачки за лозя, люцерново сѣме, вѣялки и пр. и пр.
Телефонъ № 286. 9—15 Телегр. адресъ: „ДОВѢРИЕ“.

ВАРНЕНСКО ГРАДСКО ОБЩИНСКО УПРАВЛЕНИЕ.
ОБЯВЛЕНИЕ № 10,182
гр. Варна, 10 юний 1914 г.
Обявява се, че въ кметството на 17 юлий т. г. отъ 3—4 часа слѣдъ обѣдъ ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за доставка на разни трѣби и други материали, нуждни за подържане електроразпрѣдѣлителната мръжа на града. Приблизителната стойност 8000 лева.
Залогъ 5%—400 лева въ банково удостоверение.
Конкурентитѣ трѣбва напълно да се съобразятъ съ чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.
КМЕТСТВОТО.

Хотелъ СПЛЕНДИТЪ ПАЛАСЪ
— И —
Хотелъ СПЛЕНДИТЪ — София
на **ИВАНЪ КЕНДА**
Единствени хотели на Балканския Полуостровъ съ студена и топла вода въ всѣка стая. 13—0
ВОДНО СТОПЛЮВАНЕ и ВСИЧКИ УДОБСТВА

ЧУЗДИ ГРѢХОВЕ

Въ двѣ статии подъ редъ ние направихме своята прѣцѣпка върху политическата дѣйност на нашитѣ държавници и водачи прѣзъ врѣме на послѣднитѣ балкански събития. Не изказахме похвали по гѣхентъ адресъ; и не го сторихме не защото нѣмаше причини Цѣлата тогавашна дѣйност на държавнитѣ ни мъже се състои отъ редица крупни и съдбоносни грѣшки, една само отъ които ако бѣха съумѣли да избѣгнатъ своеврѣменно или ако случаятъ бѣ отстранилъ, щѣше да бѣде избѣгнатъ и погрома, и свършено различие били днесъ резултатитѣ отъ прѣживѣната криза. Това е толкова вѣрно и очевидно, че не се нуждае отъ доказване. На съвѣстѣта на ръководнитѣ фактори у насъ ще тежи вѣчно грѣхътъ за осуетяването на великото национално дѣло, за чието осъществяване се възла и отидоха даромъ, най-жизненитѣ сили и сокове на народа. Но освѣнъ тия грѣхове, наши, има и други, чужди, и не по-малки, на които се пада неоспоримъ дѣлъ въ катастрофата, която постигна България.

Не ни е думата за сѣрбитѣ. Сѣрбитѣ не извършиха грѣшки спрѣмо насъ. Тѣ извършиха прѣстѣпления, и прѣстѣпления каквито историята не познава. За никой здравомислящъ умъ не може да има съмнѣние днесъ, че тѣ сключиха съюза съ твърдото рѣшение да го нарушатъ, подъ какъвъ и да е прѣтекстъ, щомъ бѣде реализирана главната му цѣль, сразяването на общия врагъ, и да ни ограбятъ слѣдъ като бждемъ изтощени и обезсилени въ борбата съ него. Това е фактъ неподлежащъ на споръ. Това се доказа отъ поведението и дѣлата на сѣрбитѣ веднага отъ влизането имъ въ тѣй много конвоатираната отъ тѣхъ страна, и отъ тѣхнитѣ явни и многократни заявления, че нѣма вече да я напуснатъ: доказа се отъ циркуляра, безпобѣтенъ по своя цинизмъ, на Пашича до прѣдставителитѣ на кралството, изпратенъ нѣколко дни само слѣдъ сключването на съюза; доказа се и отъ вмѣкването въ споразумѣнието на нелѣпата и странна клауза, искана отъ сръбска страна, и която дава право на сѣрбитѣ да останатъ въ войскитѣ си, безъ никакви оправдателни причини, всѣкъдъ въ земитѣ окупирани отъ тѣхъ, догдѣто трае войната, догдѣто траятъ прѣговоритѣ за миръ, плусъ три мѣсеци слѣдъ сключването на мира, — право, чиято секретна цѣль бѣ да имъ се даде колкото врѣме имъ е потребно, за да осъществятъ своитѣ несъюзнически замисли. Да се твърди противното, значи да се пада слѣпо, или умишлено, въ заблуждение.

Измамата е лежала въ основата на съюза скрѣпенъ съ подписа на кралъ Петра. Той е билъ написанъ съ наивността отъ една страна, и съ коварство, отъ друга, съ крайно простодушие и съ безкрайна злонамѣреностъ. Сѣрбитѣ влѣзоха въ съюзъ съ насъ съ сжщитѣ на мѣрения, съ които прѣди три-

десетъ години влѣзоха въ нашата земя. И сега, както и тогава, тѣхната цѣль бѣ да ни изкористятъ, да ни изнудятъ, въ името на нѣкакво балканско равновѣсие нахвърлявано отъ насъ. Непростимъ грѣхъ иматъ нашитѣ държавници, че забравиха тоя горчивъ опитъ, прѣсенъ още въ паметѣта ни, и се уловиха лекомислено въ примката, която ни бѣ поставена, или, поне, че не взеха всичкитѣ мѣрки за да запазятъ държавата отъ изненадитѣ, винаги възможни съ подобни нелоялни съюзними. За пороцитѣ на единъ индивидуумъ, трѣбва всѣкога да се държи смѣтка. Врѣмето по-вечето пати е безсилно да ги прѣмахне.

Чухме, че единъ високопоставенъ русинъ, добъръ и искренъ русинъ, се билъ изразилъ, прѣзъ врѣме на балканската криза, по слѣдния начинъ за гърцитѣ прѣдъ единъ френски дипломатъ, който ревностно защищавалъ каузата и претенциитѣ имъ:

— Не се довърявайте, рѣкълъ на тоя народъ. Утрѣ можете да изпитате горчиви разочарования. Прочетете на лицето на всѣки грѣкъ и ще видите написана думата „подлецъ“.

Това е силно казано, може би, но не го казваме ний. Миналитѣ опити, които имахме съ сѣрбитѣ, послѣднитѣ, който ни коштува толкова скъпо, както и факта за съюзяването имъ съ гърцитѣ за да ни ограбятъ и за да запазятъ плячката си, сѣ доказателство, че тѣ иматъ много общо съ тѣхъ по характеръ и нрави.

Нашата дума, обаче, е за руситѣ, или по-право, за руската дипломация. Съ право можемъ да кажемъ, че тя извърши, на свой редъ, достатъчно грѣшки и обнаружи една непрѣдвидливостъ, една липса на мѣдростъ, каквито не можехме да допуснемъ. Ние се отказваме да произнесемъ думата недобросѣвѣстностъ, защото още не вѣрваме, че тя е играла роль въ бѣдитѣ, които ни сполетѣха. Ние живѣемъ и сега съ вѣрата, че моралъ все има още поне въ политиката къмъ насъ на държавата що ни е освободила, моралъ който, впрочемъ, интереситѣ на двѣтѣ страни, по нашето дълбоко схващане, не изключватъ. Но трѣбва съ съжаление да се признае, че тая дипломация не пожела, или не можа, да се издигне на висотата на задачата, която и прѣдлежеше да изпълни въ съюзнишкото дѣло. Тя се показа немошна, колеблива и, сѣкашъ неподготвена за нея. Петербургъ се тури едва ли не на нивото на дипломатическитѣ дарувания, които владѣятъ въ Бѣлградъ и София. И това бѣ, и е, което удивлява.

Нашитѣ държавници струватъ това което струватъ. Тѣ ни дадоха което можахъ, и дори, признаваме, по-малко отъ него. Бихме били възискателни ако търсѣхме повече политически умъ, повече съобразителностъ, и повече държавническа прозорливостъ, отъ тѣхъ. Синове на селяни и на скромни еснафлии, на орачи и на дърводѣлци, на дребни търговци

най-много, възпитавани отъ малки въ една атмосфера и въ едни срѣди, които далече не сѣ дружелюбни съ европейскитѣ канцеларии, тѣ сѣдни случайни държавници, едни държавници sui generis, на които сѣ простени, до нейдѣ, сторенитѣ гафове. България нѣма претенциитѣ да е родила вече не само Бисмарковци, но и нѣщо което да прилича на това, и тя на-да-ли ще роди нѣкога такива. Но ние имахме друго мнѣние за ръководителитѣ на политиката на великата империя и се надѣяхме на умѣнието имъ и на мѣдростѣта имъ, за да бѣде изведено на добъръ край дѣлото турено подъ тѣхно попечителство.

Съ малко добра воля това щѣше да бѣде, може би постигнато. Ако тѣ искаха да упражнятъ, въ всичката имъ пълнота, безъ огледъ на какви и да е други съображения, моралното право което имъ се даваше отъ сключения съюзенъ договоръ да блятъ за неговото ненарушение и сторѣха това на врѣме, убѣдени сме че тѣрканята между съюзницитѣ щѣха да се избѣгнатъ. Сѣрбитѣ, които бѣха подписали единъ формаленъ договоръ съ опрѣдѣлени за себе си права и задължения, не щѣха тѣй скоро и лесно да се самозабравятъ и да обявятъ потпъкването му. За съжаление, това не стана. Защо? Знаеха ли руситѣ прѣдварително сръбскитѣ намѣрения да обявятъ договора caduc? Знаеха ли рѣшението имъ да завзематъ непрѣмѣнно повече земи отколкото имъ се отстъпваха? Знаеха ли за съществуването на Пашичевото окръжно? Ние не искаме да допуснемъ това. Но фактъ е, че тѣ посрѣдстваха коварната и измѣническа постѣпка на сръбското правителство, съ издаването на споменатото окръжно, съ едно великодушие, съ едно спокойствие далече нехармонични съ всеобщото възмущение проявено по-сетнѣ при започването на военнитѣ дѣйствия отъ страна на България. Фактъ е, че тѣ не направиха нищо, или почти нищо, за да реагиратъ срѣщу проявилитѣ се още на първо врѣме тенденции за нарушение на договора, обстоятелство въ което сигурно сѣрбитѣ сѣ почерпили насърчение за да поддържатъ съ по-голяма сила и постоянство претенциитѣ си. А едно застъпване въ такава смисълъ се налагаше не само отъ общия интересъ на съюзнишкото и славянско дѣло, но се налагаше и отъ престижа и отъ достоинството на личността на арбитра, на когото двѣтѣ страни току-що бѣха повѣрили интереситѣ си, и за чието съществуване въ Бѣлградъ като че забравиха щомъ сръбския кракъ стѣпна на македонска земя.

Руската политика изобщо третираше сѣрбитѣ като разгледени дѣца, като привилегирани и сжжи на сѣрдцето и нѣкакви фаворити. Тя имъ прощаваше всичкитѣ капризи, всичкитѣ игри, и бѣ готова да удовлетвори всичкитѣ имъ желаниа, както и правѣше. Такова бѣ поне впечатлението, което поведение на тая дипломация, прѣзъ всичкото врѣме на първата война и послѣ, създаде въ България и все страхъ и недоверие въ обществото къмъ нея.

„БЪЛГАРИЯ“

Първо Българско Застрахователно Д-ство въ гр. Русе.

Основа на прѣзъ 1891 година.

ПОДПИСКА

за увеличаване основния капитал на Дружеството отъ лева зл. 1.500.000 на лева зл. 2.000.000, чрезъ издаване на 5.000 нови акции по лева зл. 100 номинални.

Съгласно постановлението на VI обикновено събрание на акционеритѣ отъ 15 мартъ 1898 год. утвърдено отъ Русенския Окр. Съдъ съ опредѣление № 1299 отъ 30 юний сжщата година, и рѣшението на Управителния Съвѣтъ отъ 30 май т. г., капиталътъ на дружеството се увеличава отъ лв. зл. 1.500.000 на лв. зл. 2.000.000, чрезъ издаване на 5.000 нови акции по лв. зл. 100 номинални, за която цѣль се открива публична подписка само между акционеритѣ на дружеството по слѣднитѣ

УСЛОВИЯ:

1. Емисионниятъ курсъ на новитѣ акции е опредѣленъ по лева зл. 500 за всѣка една нова акция. Новитѣ акции участвуватъ въ печалбитѣ на дружеството отъ 1 юлий 1914 год. съ половинъ купонъ за 1914 година.

2. Възъ основа на чл. 6 отъ Устава, притежателитѣ на старитѣ акции иматъ право да подпишатъ и получатъ по прѣдпочитане по една нова акция, срѣщу всѣки три стари акции, безъ всѣка репартиция. Останалитѣ свободни акции се разпрѣдѣлятъ между ония акционери, които сж подписали повече акции, отколкото имъ се припадатъ и то съотвѣтно съ количеството на старитѣ акции, които сж прѣдставили при подписката.

3. Подписката се открива на 19 юни т. год. и се приключва на 21 юний т. г., въ 4 часа вечерта, при Главната Дирекция на Дружеството въ гр. Русе, при Централата на Българската Търговска Банка въ София и клонъ я въ Пловдивъ.

4. При подписката се внася лв. зл. 300 за всѣка акция, а останалитѣ 200 лв. зл. ще се внесатъ най-късно на 19 юлий т. г. Срѣщу извършенитѣ вноски се издаватъ приврѣмenni разписки, които ще се замѣнятъ съ нови акции, най-късно до 20 априлъ 1915 год.

5. Правоучастieto въ подписката се установява чрезъ прѣдставяне старитѣ акции, заедно се надлежно подписани описи на нумерата. Акции се провѣрватъ по нумерата, щемпелиратъ се и се поврѣщатъ на притежателитѣ имъ.

6. Подписватитѣ, които до 19 юли т. г. не внесатъ остатъка отъ стойността на подписанитѣ отъ тѣхъ акции, губятъ правото да получатъ такива, а внесенитѣ суми имъ се поврѣщатъ безъ лихви, слѣдъ като имъ се удържи 30% въ полза на запасния фондъ на дружеството.

ЗАБѢЛЖКА. Акционеритѣ, живущи вънъ отъ градоветѣ Русе, София и Пловдивъ, които желаятъ да участвуватъ въ подписката, се умоляватъ да се отнесатъ своевременно съ писмо до главната дирекция на дружеството въ Русе или до централата на Българската Търговска Банка въ София и клонъ я въ Пловдивъ, за да имъ се изпратятъ бюлетени за подписка, които тѣ трѣба да възвратятъ редовно попълнени и подписани и изпратятъ старитѣ акции за провѣрка и щемпелиране, като внесатъ едновременно първата вноска и портото за поврѣщане акциитѣ.

Подписки, получени по-късно отъ опредѣления срокъ, както и такива непридружени отъ сумата на първата вноска и старитѣ акции, нѣма да се взематъ подъ внимание.

Русе, 30 май 1914 година

Отъ Управителния Съвѣтъ.

К. ДОСЕВЪ — гр. Ески-Джумая.

ПРОДАВА

2000 ЛИТРИ ЧИСТА ВИНЕНА РАКИЯ.

Н. КАБАСАКАЛЯНЪ

ВАРНА

КОМИСИОННА-КСПЕДИЦИЯ

РУСЕ

Освобождава отъ митницата стоки най-бързо.

Продава първокачествени минерални масла

Англи. първокачественъ КАТРАНЪ за коли.

Телефонъ № 153 Телегр. Кабасакалянъ 10—10

БЮРОТО

ИВ. П. ДОЙНОВЪ.

София, ул. „Сердика“ № 4.

Изпраща срѣщу пощенски записъ или марки

Ръководство по кроежъ и шевъ

Отъ г-жа Ел. Ушева

I и II часть за 4 лв. и 50 ст.

съ наложенъ платежъ 5 л. и 20 ст.

Сбирка, старобългарски шевници за блузи.

8 цвѣтни модела за 2 лв. Съ наложенъ платежъ не се изпраща. На книжари и стопански училища, прави се отстъпка.

На 1 юний се отпечатватъ:

УПЪТВАНИЯ

по

МЪРКИТѢ И ТЕГЛИЛКИТѢ

коментаръ на закона

и наредбѣтъ по прилагането му.

Наръчна книга за търговцитѣ.

Ще съдържа и обявления реклами и адреси (мѣстни и чуждестранни) на производители, вносители и продавачи на мѣрки и теглилки. Приематъ се за печатъ до 25 юний.

Адресъ:

Контролно бюро по мѣрките — Варна.

КУПУВА И ПРОДАВА

всѣкакви акции отъ различни дружества. Споразумѣние Нисимъ Б. Барухъ

8—0

Една друга и не по-малка грѣшка бѣ чрѣзмѣрното бавене на арбитражното рѣшение. При състоянието на духоветѣ, което владѣеше въ България и въ Сърбия, имаше само едно срѣдство да се избѣгне идещата катастрофа, или пъкъ да се остави цѣлата отговорностъ за нея върху тоя който щѣше да я прѣдизвика, и то бѣ незабавното произнасяне на рѣшеното рѣшение. То щѣше да разпрѣсне мжчителната неизвѣстностъ, която царуваше въ двѣтѣ страни, като изправи българитѣ и сѣрби прѣдъ едно свѣршено, опредѣлено и ясно положение. Тогава и шансоветѣ да се дойде до въоръженъ конфликтъ се намаляваха твърдѣ много, ако не се отстраняваха съвършено.

Защото подчиняването на това рѣшение щѣше да бѣде единъ афронтъ направенъ на личността на арбитра, на какъвто никой отъ странитѣ не би се рѣшилъ съ леко сърдце. Войната би била допустима въ такъвъ случай, поне отъ наша страна, само ако произнесеното вето носѣше явно пристрастенъ характеръ, ако то бѣ отъ въпиюща несправедливостъ и ако, както се твърди днесъ, ние се осмидихме, на всѣка цѣна, да вадимъ кестенитѣ отъ огъня за сѣрбитѣ. Но тогава ние можахме поне да поемемъ всецѣло и съзнателно отговорността за нея и да носимъ сега безъ горестъ послѣдствитѣ я, както можахме и да я осуетимъ ако други биха се опитали да я наложатъ безъ важни и много сериозни причини.

Въ Петербургъ трѣбваше толкова повече да ускорятъ това рѣшение като знаеха вълненията, които всѣкидневно разрушаваха дисциплината и духа въ българската армия и можеха неизбѣжно да доведатъ до стълкновение отъ вънъ, или до друга, вжтрѣшна катастрофа.

А тамъ не бързаха. Тамъ редактираха телеграми, даваха разумни, но излишни наставления, и искаха мемоари върху гледищата на странитѣ по възникналия споръ, писмени изложения на правата и претенциитѣ на всѣкиго, като че за тия права и за тия претенции чуваха едва тогава, и като че съюзния договоръ между България и Сърбия току-що бѣ полученъ на брѣговетѣ на Нева! Желѣзото се кове догдѣто е топло, казва българската мѣдростъ. Въ Петербургъ чакаха да изтине съвършено желѣзото за да започнатъ да го коватъ, къмъ хирургическата операция тамъ искаха да пристѣпятъ когато раната бѣ заразена вече цѣлия организъмъ и болниятъ берѣше душа.

Наказанието, което се наложи слѣдъ това, на цѣлия народъ, съ съзвонението на сжщата дипломация, е ли и то актъ на мѣдростъ? Ние не вѣрваме. Най-първо затова защото е актъ на жестока неправда. Второ, защото отъ него тя нѣма да извлече никаква полза за себе си.

Съюзнишката война, която е продуктъ най-първо и главно на сръбското въроломство, е въ значителна степенъ и дѣло на войната водена между два външни фактори, единиятъ отъ които работѣше ловко за провалянето на съюза, а другиятъ работѣше неловко за запазването му. Отъ умѣнието и съобразителността на тия фактори завистѣ твърдѣ много да стане войната или да се избѣгне. Казваме твърдѣ много, защото не искаме да умаловажимъ участието въ нея и на единъ другъ, вжтрѣшенъ факторъ, който има безспорно, най-голямъа заслуга за развѣзката я. Жребиятъ; за зла чѣсть, облагодѣйствува първия отъ тѣхъ, който имаше на своя страна, между дру-

го, и чуждитѣ грѣшки, направенитѣ отъ противната страна промахи, и съумѣ да навлѣче всичката необходимостъ за успѣха на каузата си полза отъ тѣхъ.

Най-малко участие, най-малко грѣхове, най-малко вина въ всичко това имаше, обаче, българскиятъ народъ. А при това върху него се изсипаха злобата и гнѣва на цѣлия свѣтъ. Не знаемъ, може би това трѣбваше да бѣде именно така. Всѣко прѣгрѣшение иска своето изкупление и има нужда отъ единъ виновникъ безъ огледъ на вина и невинностъ. Но намъ се струва, че отжстѣнието, ако такова се слѣдваше нему, надмина, и твърдѣ далече, цѣлѣта. Ожесточението на което цѣлата нация бѣ прѣдметъ отъ страна всички отжстѣтели безъ изключение, бѣ недостойно, бѣ нечовѣшко. Въ Петербургъ именно забравиха че ударитѣ, които ѝ се нанасаха, едни отъ други по-големѣ и страшни, се нанасаха на единъ невиненъ, тогавъ когато визираниятъ виновникъ оставаше недостѣгаемъ отъ тѣхъ, не чувствувахе, въ-рѣотно, нито голѣми болки на главата си, нито голѣми болки въ сърдцето си. Яростта бѣ отишла тамъ по-далече отколкото бѣ позволено.

Единъ мѣдрецъ е казалъ, че за единъ арабинъ трѣбва да се изгаря цѣла Арабия. Въ столицата на нашитѣ освободители, за единъ небългаринъ като че изгледваха готови да прѣдадатъ на огъня цѣла България.

А каква бѣ вината на онова нещастно, окаяно и мжченическо население на многострадална Македония за да бѣде прѣдладено на дѣлба, на заклечение? Какъвъ грѣхъ бѣ извършило и то? Трѣбваше ли да се държи и то отговорно за прѣгрѣшенията на царъ Фердинандъ, и да плати за тѣхъ съ свобода-та си, съ сжществуванieto си?

Ние не винимъ. Ние оставаме да говорятъ фактитѣ. А тѣ обвиняватъ въ прѣгрѣшения не само на нашитѣ държавници. Крупна грѣшка на руската дипломация е, че идентифицира трѣрдъ много личността, на Фердинанда съ цѣлия български народъ, съобщитѣ чрѣзмѣрно, като игнорира редица причини и обстоятелства, които даваха основание за извѣстна резерва. Тая резерва, ней повече отъ всѣки другиму, се падаше да я запази и сега, тя ѝ се налагаше и отъ чувството на справедливостъ и отъ общността на реалнитѣ интереси на двата народа, че и отъ общославянскитѣ интереси.

За съжаление върху всичко това, види се не е имало желание да се мисли тогава, или се е мислило малко и злѣ. И България трѣбваше да се види раздадена, разграбена и опозорена, съ помощта, повече или по-малко активна, на тия които я създадоха, да види погубени идеалитѣ си, за да изкупи едни грѣхове, които не бѣ извършила.

Petron.

Погрома на България и 16 юний.

По поводъ на погрома на България кждѣто на 16 юний миналата година се сочи единствено зло за погрома на България, бившитѣ управници които прѣзъ това врѣме ржководѣха сждбинитѣ на България въ анкетата, която се произведе отъ единъ столиченъ ежедневникъ, ризибира се отъ вѣстникъ който служи за закрила на тия виновници и който се стрѣми да сочи единственъ виновникъ за тоя погромъ държавния глава Царъ Фердинандъ и тогавашната оппозиция. Разбира се че анкетата слѣдъ като прочетохме всичко въ нея се отнася и цѣли да се компрометира окончателно Царъ Фердинандъ и може би въ послѣдствие тия агенти провокатори които служатъ на чужди интереси ще ни изненадатъ единъ денъ съ сжщата участъ която сполѣтъ Австро-Унгария. Това е тѣхенъ занаятъ, убийства крѣволочества стрѣмежи къмъ революции за да угодятъ на своитѣ добри платци. Не е нищо чудно, и не ще се спрѣмъ у никои които сж дали своето мнѣние по 16 юний въ сжщия вѣстникъ, но не можемъ да се не спрѣмъ и на изявленията на Гешевъ — Даневъ, Абрашева и Т. Тодорова които въ ония врѣмена ржководѣха сждбинитѣ на България.

Хора, които сж истинскитѣ виновници за погрома на България и които управляваха и се биеха въ гърдитѣ, като създатели на балканския съюзъ и освободители и които докараха дѣйствително погрома, тѣ идатъ днесъ да обвиняватъ. Да, имате право вие които убихте сърдцето на бълг. народъ за да угодите на нѣкакво си славянство, вие които протакахте и докарахте до тамъ щото войскитѣ да се бунтуватъ за да угодите на велика Русия която и смаза България, смаза и васъ, но вие криете истината защото чакате пакъ отъ тамъ единствено спасение. Мръсно е да клеветишъ прѣдъ очитѣ на бълг. народъ който знае че единъ бѣ бълг. Бисмаркъ.

Но интересно е че тоя сжщиятъ Бисмаркъ прѣдъ сжщиятъ вѣстникъ, българскитѣ Бисмаркъ д-ръ С. Даневъ е казалъ слѣдното:

16 юний е плодъ на оная двойственостъ въ нашата вжтрѣшна и външна политика която отдавна трѣви живота на България.

Колко е срамно и какъвъ провокаторски езикъ. Тоя фаталенъ човѣкъ който крѣстоса всички столици на великитѣ държави, днесъ излиза и говори за нѣкаква си двойствена външна политика. Дезертѣора Теодоръ Теодоровъ като се изказва за датата 16 юний като, че ли иска да каже но нѣма тая смѣлостъ, че единствения виновникъ е бълг. народъ който не търпи хора като насъ които го управлявахме и народъ не даде никому заслуженото а ни търпи още. По нататѣкъ византийски обвинява либералнитѣ шефове по поводъ отпратеното писмо до царя. Мръсно това само единъ дезертѣоръ може да говори. А забрави той, че деветъ мѣсеца гаври съ храбри български войникъ до като дойде датата 16 юний.

Забрави той, че и той ходи на поклонение въ Петербургъ но и той се върна съ крѣстосани ржцѣ. И той не донесе нищо ново освѣтъ протакания единствената цѣль на тѣхната покровителка, до като дойде денътъ да чуемъ въ срѣдата на нашата армия бунтове и пр., а забрави той, че вчера ни каза, че заповѣдта за отстъпление е дадена отъ Радко Димитриевъ а не отъ правителството, а забрави той, че Ромжния и слѣдъ 16 до 26 юлий включително ни молѣше за разбирателство но Русия не позволяваше. И днесъ ни казва: Русия ще ни спаси и ще вървимъ съ Русия защото България и задунайска губерния да стане ний пакъ ще управляваме. И прави сте защото тоя народъ търпи но всичко ще избухне и той ще издаде истинска присжда на виновницитѣ за погрома на България.

ПОИСКАНАТА

вѣстническа анкета отъ окр. управление. Перелинговъ по поводъ обвинението противъ него — той я иска и той я отказва.

До редакциите на вѣстниците: „Утро“, „Миръ“, „Намбана“ и „Балканска Трибуна“.

Въ телеграмата, която на 3 юни н. г. отправихъ до всички Софийски вѣстници, азъ казвамъ: „Въ името на правдата, моля всички редакции да пратятъ свои делегати да направятъ анкета върху приписваните ми прѣстѣпления. Единъ дългогодишенъ общественъ служителъ има право да иска такава жертва отъ вѣстниците, ръководители на общественото мнѣние.“

Отъ цитираното се вижда, че азъ поставихъ своята честъ въ рѣцѣтъ на всички ръководители на общественото мнѣние — въ рѣцѣтъ на обществения сѣдъ, конституиранъ отъ всички негови прѣдставители.

За голѣмо мое съжаление, прочетохъ въ броя отъ 16 т. м. на в. „Утро“, че се съгласили да извършатъ анкетата само вѣстниците: „Утро“, „Миръ“, „Намбана“, „Балканска Трибуна“ и „Варненски Новини“. Другитъ Софийски вѣстници, а главно, органитъ на всички партии (съ изключение на в. Миръ) не се съгласили.

Като благодаря на редакциите, които приеха анкетата, нека ми се позволи да заявя, че само отъ тия вѣстници анкета не може да си състои, понеже тѣ не прѣдставляватъ и не могатъ да прѣдставляватъ онова общественно мнѣние въ рѣцѣтъ на което поставихъ честта си и, слѣдователно, тия вѣстници не могатъ да си конституиратъ въ общественъ сѣдъ който да ме сѣди.

Винаги съмъ се застъпвалъ за честта на моитъ политически противници; даже на шега, не съмъ прощавалъ комуто и да е да тѣпи честта на политическитъ ми противници; винаги въ събранията на либералната партия съмъ проповѣдвалъ на съмишлениците: „Уважавайте политическитъ си противници, въ която партия и да се числятъ; покаяниятъ имъ се отъдалечъ като ги срѣщнете, защото тѣ служатъ на обществото, като харчатъ частъ отъ своята енергия, частъ отъ своитъ сръдства и отъ своето здраве.“

Като държахъ така високо честта на моитъ политически противници, — азъ очаквахъ отъ тѣхъ да се поставятъ поне като сѣдници върху мене и хладнокрѣвно да разсѣдватъ приписванитъ ми дѣла и произнесатъ своята присѣда. Но оториха това, и анкетата се осушава. Обществения сѣдъ се отказва, да се конституира отъ всички сѣдници. Остава да се произнесе юридическия сѣдъ, къмъ който каня и моитъ обвинители да се обрнатъ.

Приемете, моля, моето къмъ Васъ уважение: Д. Н. Перелинговъ. Варна 17 юний 1914 г.

Г-нъ Перелинговъ съобщава съ писмо печатно до вѣстниците че той се отказва отъ анкетата прѣдъ видъ на това че не взели всички вѣстници участие въ анкетата; мотиви които сѣ свършено не вѣрни тъй като партийнитъ вѣстници които визири по долъ сѣ невѣрни, тъй напр. той сочи че само в. Миръ взема участие.

Не е вѣрно, въ анкетата вземаха участие вънъ горното съобщение още в. България и Прѣдорецъ тъй щото ставаха три партийни органа.

А „Народни Права“ не можеше да вземе участие, защото онзи вѣстникъ, който взема участие, се задължава да не-

чати резултата. Вижда се въ писмото му се казва оскърбени да се отнесатъ до сѣда. Нѣма оскърбени, тия които на рѣкохте образована хайка — тѣ ще търсятъ удовлетворение чрѣзъ сѣда, а васъ като Ви нарекоха *крадецъ, рушевителъ* и пр. обвинения, които никой не би понесълъ, защо Вие не заведете дѣло противъ вашитъ тъй наречени отъ васъ хулители.

Да, това което Ви каза да се откажете отъ анкетата. Алармджитъ всѣкога тъй свършватъ, достойнитъ хора, които джѣжатъ смѣтка за положението си тѣ търсятъ удовлетворение чрѣзъ анкетата на която Вие прѣдвѣждахте края, но нѣмахте тази доблестъ да потърсите удовлетворение чрѣзъ сѣда като единственъ институтъ за запазване честта и дългогодишното положение на честнитъ хора. Да г-нъ Перелинговъ, чудимъ се и чудятъ се гражданитъ така още имате достоинство да явявате прѣдъ гражданството и цѣлия окръгъ когато нѣмахте смѣлостта да издържите поисканата анкета отъ Васъ вѣстническа анкета. Да, помнете вие и Бай Желю искаше анкета но анкетата е рѣшена и той е бѣдѣщъ другаръ на зданието въ сѣщия дворъ на Окр. Управление. Но чудно е и още какъ се заблудиха вѣстниците че Вие сте внесли 200 лв. за анкетата, и чудно ни е даже какъ не претендирате макаръ, че и тая сума не сте внесли, всесвѣтски журналисти да взематъ участие за да установятъ вашата дѣйностъ отъ 25 год. невъзможна въ днешно врѣме.

Ние по-горѣ на първо мѣсто даваме и писмото до редакциите за да направятъ заключение и самитъ граждани, по цѣлата тая поискана отъ васъ анкета.

Комюнике по убийството.

ВИЕНА, 20 юни. Въ дипломатическитъ кръгове тукъ се твърди, че слѣдъ като се извършатъ всички церемонии слѣдъ убийството на херцога и херцогинята, австрийското правителство ще издаде по воденото слѣдствието едно комюнике, което ще бѣде прѣдадено по-рано на прѣдставителитъ на великитъ сили. Въ това комюнике ще се посочи отъ кѣдѣ произхожда атентата въ Сараево.

Сърбитъ се оправдаватъ.

Бѣлградъ, 20 юний. Цѣлия сръбски печатъ се старае да отхвърли всички обвинения по покушението противъ херцога и херцогинята. В. „Балканъ“ коментира австрийскитъ тенденции, че официална Сърбия е знаела за покушението извършено и се старае да обори съобщенията, че сръбския вѣстникъ „Новости“, който е съобщилъ, че това е послѣдното отиване на херцога въ тая страдалческа сръбска земя, това се дължало на това, че той вѣстникъ като националистически се е борилъ да докаже съ това че Сърбия наскоро ще обедини своитъ народи които сѣ подъ чуждо робство, както обедини и една частъ отъ сръбска Македония. В. „Правда“ се старае да отхвърли всички обвинения противъ Сърбия и се заканва на Австро-Унгария, че е дошелъ края на нейното сѣществуване, като за всички народи които сѣ подъ нейно иго настѣпва денътъ да се освободятъ.

Ромжия и атентата.

БУКУРЕЩЪ 20 юний. Сутриннитъ вѣстници разгласяватъ че германскъ я пълн. м-ръ въ Букурещъ вчера е ималъ срѣща съ м-ръ президента. Вѣстниците коментиратъ че тая срѣща е въ свързка съ убийството на австрийския прѣстолонаследникъ Францъ Фердинандъ. Твърди се че Германия иска да узнае становището на ром. правителство, по поводъ на това политическо убийство.

Слѣдъ тая срѣща е имало министерски съвѣтъ въ Синая, който е продължилъ до нѣсно.

Помилването

на Георги Кюркчи Радевъ.

Помилванъ е отъ затворъ извѣстния на всички варненци Георги Кюркчи Радевъ. Похвално, това е моралъ и примѣръ за варненци. Кюркчи Радевъ, знаейтъ всички какво извърши едва прѣди 3½ год. Обра гражданитъ съ една сума близо съ 500000 лв., злоупотребления, фалитъ, обиръ юридически но не и кражба на нѣколко нещастникъ само на нѣколко лева за да изгние въ занданитъ. Тѣй ли се отплаща и това ли е удовлетворението и морала въ общественото мнѣние но има по-важно: то е че по неговото помилване не е изпълнена никаква процедура споредъ нашитъ закони, не е минала тая работа нито прѣзъ паркета, нито прѣзъ нѣкоя комисия а направо отъ министерството съ бърза телеграма до паркета. Всички сѣ очудени но нищо чудно. Увѣряватъ ни че за това билъ дѣйствувалъ нѣкой си владика който билъ посѣщавалъ единствената стая която е ималъ въ кѣщата си бащата на Георги Кюркчи Радевъ — Бай Ради. Тая стая е била съ набожни краски украсена и тя е била посѣщавана само отъ нѣкой си владика.

Да, ако и това е вѣрно че и Божитъ прѣдставители почватъ да зе молятъ още на земята за милостъ и прошка на прѣстѣпници, за които прѣстѣпници божитъ проповѣдници проповѣдватъ че тозъ който не получи наказанието си на земята ще го получи горѣ на небето. Всевишния всичко вижда, дано е истина и този види и той накаже ония който се молиха и ходатайстваха за тая милостъ. Ако се установи че дѣйствително ходатайствувало отъ нѣкой си владика ний ще се повърнемъ наскоро по тая въпросъ.

Лѣтно училище въ Варна.

Министерството на просвѣтата съ прѣдписание № 11416 отъ 3 того, разрѣшава откриване прѣзъ лѣтния сезонъ училище срѣщу едно ничтожно възнаграждение, което училище ще се ръководи отъ учит. по бѣлг. езикъ Д. Рачевъ, практическа математика Хр. Стоевъ, практ. естествознание — Д. Парушевъ, физикъ. възпитание — М. Георгиевъ, и пѣне и музика Г. Ненковъ. Записването на ученици трае отъ 16 юний до 1 юлий включително, за да се открие училището необходимо е минималното число отъ 70 ученика, а максималното — 120 ученика срѣщу 40 лв. възнаграждение плащано въ разни срокове. Допущатъ се и 10% добавъчни бѣдни ученици безъ такса. Учебното врѣме ще трае отъ 3 юлий до 20 августъ.

Ние като ставаме отзивъ на горната похвална инициатива, мислимъ че гражданитъ, които иматъ нужда да подготвятъ

своитъ дѣца по-добрѣ прѣзъ промежугъка на ваканцията, ще подкрѣпятъ тая инициатива а съ това тѣ ще направятъ друго, тѣй като надъ дѣцата ще има добъръ контролъ прѣзъ ваканцията. Ние поздравяваме инициаторитъ За по обширни свѣдения — до директора на училището Д. Рачевъ — учителъ въ II мъжка прогимназия всѣки присѣтственъ день.

Що става въ клубоветъ

между „другари“ и „другарки“.

Отъ органа на широкитъ социалисти в. „Народъ“ заемаме слѣднитъ интересни редове, които не се нуждаятъ отъ коментари:

„Крайчецътъ се разбулва“.

(писмо отъ Пловдивъ до в. „Воля“).

„Въ тѣснашкото увеселително заведение — народния имъ домъ въ Пловдивъ напослѣдъкъ ставатъ интересни и пикантни работи. Моралътъ на нѣкои отдѣлни членове на тѣхната партийка се възмутилъ — отъ вонящето благо, което прѣдставляватъ тѣхнитъ синдикати, организация, вечеринки и забави. Сѣдбата на баба Лора ги е малко нѣщо смутила. И ето тѣ бързатъ да разгнѣятъ крайчецътъ на булото, което забулва отношенията на „другари“ съ „другарки“ въ тѣхния увеселителенъ домъ. На 18 май т. год. Димчевъ въ партийно събрание реферира на тема: „Другарскитъ отношения“. Референтикътъ констатира възъ основа на даннитъ, които е събрала назначената отъ организацията имъ анкетна комисия „прѣлѣстнитъ“ отношения, които сѣществуватъ отъ редъ години — а ние бихме казали отъ създаване на организацията имъ — между „другари“ и „другарки“. Интересното е, че тоя развратъ се билъ културалъ не само отъ масата на организациитъ имъ, а прѣдимно отъ най-виднитъ тѣхни партийни членове и членки, отъ управителнитъ тѣла на дружествата и комитета. Хелбете! Рибата се вмириша отъ главата. Работкътъ Кумановъ — дърводѣлецъ и още единъ двама дърводѣлци заявяватъ, че отъ 6—7 години въ тѣхниятъ домъ се вършатъ такива мръсотии, вонята отъ който заплашва да задуши и отрови цѣлиятъ Пловдивъ и пр.“

Мѣстна хроника.

Общината е издала заповѣдъ и е наредила щото въ всички частни заведения работата да се прѣкрятъ всѣки празниченъ день а сѣщо така и всички заведения да бѣдатъ затворени прѣзъ цѣлия день отъ 6 часа сутринъта до 8 ч. вечеръта. Прѣзъпразничитъ могатъ да бѣдатъ отворени само аптеки, хотелитъ, гостиницитъ и бюфетитъ. Хлѣбарницитъ, месарницитъ, зеленчуковитъ, бирарницитъ, млечнокуповитъ и овошарницитъ могатъ да бѣдатъ отворени до 12 часа прѣди пладнѣ, а сѣщо така и сладкарницитъ, тютюнопродавницитъ, бирарнитъ и кръчмитъ. При това ония индустриални заведения, фабрики и работилници въ които поради непрѣкъсване по технически причини или бързото разваляне на фабр стоки, прѣкъсването е невъзможно трѣбва да поискатъ надлежна констанция отъ министерството.

Учебнитъ занятия при тукашнитъ гимназии, прогимназии и училища сѣ вече прѣустановени. Днесъ ще се приключи зрѣлостния испитъ при тукашното търговско училище а въ понеделникъ се привършватъ испититъ въ прогимназиитъ.

Статистиченъ отдѣлъ.

Прѣзъ м-цъ май въ Варн. гр. Община сѣ зарегистрирани 126 раждания, 28 женитѣ и 97 умирация. Междутѣя 97 умирация има и една жена отъ Охридъ починала на 103 год. възраст.

Прѣдъ видъ бюджета на общината за 1914 год. утвърденъ отъ министра на вжтр. работи подъ № 1743 отъ 24 того, въ общината сѣ направени нѣкои промѣни въ личния съставъ и повишения и намаления на заплатитъ на общин. персоналъ.

Вѣрпѣки това, че анкетата е отказана отъ окр. управителъ г. Перелинговъ, нѣкои отъ анкетаторитъ тази заранъ сѣ трѣгнали и ще пристигнатъ довечера, но разбира се никаква анкета не ще се състои, тѣй като тя е отказана отъ лицето което я бѣ поискала, и понеже той писмено я отказалъ не ще има нужда да се състави протоколъ че той я отказва понеже става писмено отъ негова страна. Въ анкетата щѣха да взематъ участие слѣднитъ вѣстници: Утро, Миръ, България, Прѣдорецъ, Камбана, Софийски Новини, Балканска Трибуна, Варненски Новини и щѣха да бѣдатъ поканени още и тукашнитъ мѣстни политически вѣстници Събоденъ Гласъ а може би и Родина, тѣй като софийскитъ командитѣори поискаха свѣдения и за тука излизачитъ вѣстници.

ПУСТНАТА е въ продажба вече втората брошура „Карнегиевата анкета“, зѣрствата на балканскитъ държави отъ началото на войната въ включително до послѣдната съюзнишка война. Желателно е всѣки българинъ да си я набави. Книгата се продава отъ извѣстната реномирана книгоиздателско командитно Д-во Ал. Паскалевъ — София. Продава се въ брошури по 20 ст. едната.

Министерския съвѣтъ съ протоколъ № 22 отъ 1/III, 1914 разрѣшава на участвувалитъ и пострадали отъ войната въ 1912/13, запасни долни чинове под-офицери, фелдфебели да пжтвуватъ безплатно ако сѣ засвидѣтелствувани отъ военно медицинскитъ комисии.

Варненската дѣтска музикална китка на 22 юний въ 10 ч. сутринъта въ салона К. Ранковъ ще се даде първото си музикално утро. Хорътъ се съпровожда съ хармонийотъ отъ г. Ал. Кръстевъ. Нумерата сѣ много добрѣ подобрени. Вѣрваме, че гражданитъ ще подкрѣпятъ това хубаво начинание съ посѣдението си.

Дирекцията на държавния институтъ за глухонѣми въ Варна открива на 21 и 22 т. м. изложба на изработенитъ отъ възпитаницитъ на института прѣдмети. Входа е свободенъ за всички посѣтители.

Неизвѣстни злонамѣрени лица нанасятъ голѣми поврѣди на хубавата приморска градина като кжсатъ цѣтятъ, кършатъ клончетата и тѣпчатъ трѣвата а нѣкои даже сѣ напасаи и щети на гробищата. Прѣдъ видъ на това г-нъ Кмета е издалъ заповѣдъ съ която забранява нанасянето на щети на гробищата. Нарушителитъ на заповѣдта ще се глобяватъ.

Санитарното отдѣление и издало едно прѣдупрѣждение и наставление за ползуване отъ морския пѣськъ и бани. Въ него се излага начинътъ по който трѣбва да се правятъ морскитъ и пѣсьчни бани за да бѣдатъ полезни.

